

Úřad práce ČR
Generální ředitelství

Dobrovského 25
170 00 Praha 7

Tel.: 950 180 111

Praha, 16. 2. 2017

ÚP ČR provedl loni přes 161 700 šetření, úspory dosáhly téměř 50 mil. Kč

Od ledna do prosince 2016 provedli zaměstnanci Úřadu práce ČR 95 830 sociálních šetření a 64 880 šetření v místě, tj. celkem 160 710 šetření. Na základě takto zjištěných skutečností ÚP ČR zamítl 1 116 nových žádostí o některou z dávek hmotné nouze a odejmul 2 335 už vyplácených dávek. Celkové úspory za dvanáct měsíců loňského roku dosáhly 49 449 992 Kč. O rok dřív vykázal ÚP ČR 174 303 sociálních šetření a 33 207 šetření v místě. V praxi se rovněž pozitivně projevuje nastavení ještě užší spolupráce mezi agendami zaměstnanosti a nepojistných sociálních dávek.

Úřad práce ČR se zaměřuje na intenzivnější práci s dlouhodobě nezaměstnanými uchazeči o zaměstnání a především pak s příjemci dávek pomoci v hmotné nouzi.

„Pro Úřad práce ČR je prioritou motivovat uchazeče o zaměstnání k tomu, aby se snažili zvýšit si příjem především vlastní prací. Tedy aby zaměstnání či samostatná výdělečná činnost apod. pro ně byly skutečně hlavním zdrojem příjmu,“ upozorňuje generální ředitelka ÚP ČR Kateřina Sadílková a dodává: *„V rámci cíleného poradenství se je snažíme v maximální možné míře motivovat k tomu, aby byli v tomto ohledu aktivnější. Tomu napomáhá i působení zaměstnanců ÚP ČR v terénu prostřednictvím šetření.“*

Nejvíce šetření v loňském roce proběhlo v Moravskoslezském kraji - celkem 41 151. Tamní sociální pracovníci zamítl na jejich základě 616 nových žádostí a rozhodli o odejmutí 440 už vyplácených dávek v tomto regionu.

V průběhu srpna 2014 (proběhla 1. vlna personálního posílení) až prosince 2016 provedli zaměstnanci ÚP ČR celkem 362 613 sociálních šetření a 98 087 šetření v místě. Za tu dobu vykázali v návaznosti na provedená šetření úsporu ve výši 150 mil. Kč. Celkem nepřiznali 4 481 nových žádostí o některou z dávek hmotné nouze a odejmul 10 084 už vyplácených dávek.

„Podstatou a cílem šetření je získání informací o životní a sociální situaci žadatele. Naši lidé v jeho průběhu mohou ověřit, jestli se konkrétní žadatel nebo příjemce skutečně nachází v podmínkách, které ho opravňují k nároku na dávku, její výši a výplatu, včetně trvání výplaty. V opačném případě Úřad práce ČR dávku odejme či sníží. Zároveň se ještě více zaměří na

Úřad práce ČR
Generální ředitelství

Dobrovského 25
170 00 Praha 7

Tel.: 950 180 111

individuální práci s takovým klientem, směřující k uplatnění se na trhu práce,“ vysvětluje **Kateřina Sadílková**.

Šetření probíhá v přirozeném prostředí žadatele. Účelem je zjistit, v jakých životních, sociálních i materiálních podmínkách žadatel o dávku skutečně žije.

V rámci šetření ÚP ČR zjišťuje, jaké panují v rodině žadatele či příjemce dávek rodinné vztahy, jak komunikuje s okolím nebo jak je schopen zabezpečit chod domácnosti a v případě, že pečuje o nezletilé dítě, jestli dbá na jeho řádnou školní docházku.

Pro účely **přiznání dávek v hmotné nouzi je podstatné**, kolik lidí žije ve společné domácnosti a jaké jsou jejich příjmy a společné výdaje, či jaký mají majetek. Při vlastním šetření úředníci posuzují, zda klient žije v bytě nebo v domě, jak velkou plochu obývá se všemi společně posuzovanými osobami, jestli má garáž, zahradu a jak je vybavená domácnost. Mezi dávky v hmotné nouzi patří příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc.

Přímé efekty provedených sociálních šetření podle druhu dávky	
Druh dávky	01/2016 - 12/2016
Příspěvek na živobytí	19 989 024 Kč
Doplatek na bydlení	4 987 634 Kč
Mimořádná okamžitá pomoc	24 473 334 Kč
Celkem	49 449 992 Kč

K neoprávněnému pobírání dochází především v oblasti nepojistných sociálních dávek. Jedná se hlavně o příspěvky a doplatky na bydlení, příspěvky na živobytí, v menší míře pak o příspěvky na péči, zvláštní pomůcku, mobilitu nebo dávky mimořádné okamžité pomoci.

ÚP ČR má velmi dobře nastaven vnitřní kontrolní systém, stejně jako spolupráci s Policií ČR a obcemi. Jeho zaměstnanci využívají při odhalování neoprávněného pobírání dávek také znalosti místních poměrů. Pokud získají podezření, že se konkrétní klient pobírající dávky dopouští podvodu či trestného činu, oznámí ihned tuto skutečnost příslušnému státnímu zastupitelství nebo PČR. Systém funguje i obráceně – pokud policie zjistí, že si

Úřad práce ČR

Tisková zpráva

Úřad práce ČR
Generální ředitelství

Dobrovského 25
170 00 Praha 7

Tel.: 950 180 111

některý z klientů neoprávněně „přivydělává“ třeba prodejem druhotných surovin (nejčastěji železného šrotu), nahlásí to ÚP ČR.

Pokud má Úřad práce ČR podezření na zneužití vyplacených nepojistných sociálních dávek, ihned situaci prošetří. Jestliže se jedná o částky vyšší než 5 tis. Kč a existuje podezření na spáchání trestného činu, předává celou věc orgánům činným v trestním řízení. Prokáže-li se neoprávněné pobírání dávky, vyčíslí ÚP ČR přeplatek a požaduje vrácení vyplacených peněz. **Pouze v těchto případech, tedy tehdy, když probíhá správní řízení o přeplatcích, pak vyžaduje ÚP ČR standardně podrobný výpis z bankovního účtu.**

Příklady neoprávněného pobírání nepojistných sociálních dávek

Klient pobírající příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení uváděl, že bydlí sám v nájemním bytě. V době přiznání dávek pomoci v hmotné nouzi tomu tak i bylo. Poté co došlo k posílení počtu sociálních pracovníků, a tím i k častějším sociálním šetřením, bylo zjištěno, že klient bydlí v bytě s družkou a nedávno narozeným dítětem, jehož byl otcem. Dále bylo zjištěno, že je družka majitelkou rodinného domku.

Klientka požádala o dávky hmotné nouze s tím, že se zdržuje na trvalé adrese. Do žádosti uvedla, že nevlastní žádnou nemovitost. Při neočekávaném sociálním šetření byla klientka na uvedené adrese sociální pracovníci zastížena, následně však bylo zjištěno, že je byt téměř prázdný. Klientka do protokolu uvedla, že byt bude prodávat, bydlet bude v rodinném domku a zároveň, že vlastní další byt.

Klient pobírající příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení vykázal velký nedoplatek za vodné a stočné. Na základě sociálního šetření zaměstnanci ÚP ČR zjistili, že si muž pořídil venkovní bazén a spotřeba vody mu tudíž rapidně vzrostla.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí ÚP ČR